

8. Anny 12. 1939
Jagiellońska
2. Bujłowka

»SKRA«

ROK XXX

Środa 31 maja 1939 r.

Nr. 148

Adresy: Redakcji, Sosnowiec Pilsudskiego 4, tel. 610.66; Admin. Pilsudskiego 24, tel. 610.73

P.K.O. 302.712

Opłata pocztowa
uliczkowa górkowaPrzebieganie...
do...
przesyłki
Z. 2.50

Na zwycięstwo przeciwnika

Niemiecki plan wojny bezkrwawej

w ciągu najbliższych miesięcy

ZURICH, 30.5. Jeden z najpoważniejszych dzienników szwajcarskich „Neue Zürcher Zeitung” przynosi rewelacyjny artykuł o zamierzeniach i planach niemieckich. W myśl tych planów należy spodziewać się, że do września ponowad będzie spokój, ale bez spokoju.

Według doniesień szwajcarskiego dziennika Niemcy nie zamierzają w szybkim czasie doprowadzić do rozstrzygnięcia sporów polskich. Chcą oni sprzątnąć gdańską przewagę jeszcze przez pewien okres czasu.

Prasa — „Neue Zürcher Zeitung” — prawicowa niemiecka ma w szerszym ciągu prowadzić w gwałtownym tonie swoją kampanię przeciw Polsce. Polityka prowadząca do tego, aby uwagę świata zatrzymać na sporze z Polską w sprawie Gdańska będzie utrzymana, natomiast w sprawie problemu Żydów ma się na razie jak najmniej mówić. Głównie ośmi niemieckie sprawy mają być rozstrzygnięte, przyczyną obciążenia idzie w tym kierunku, iż sprawa Gdańska w ten sposób izolowana może przedłużyć rozmowy o bezstronności komplikacji międzynarodowych.

W tym miesiącu niemiecki dziennik przechodzi do niestety ciekawego uzasadnienia:

„Wiele okoliczności przemawia za tym, że Niemcy nie chcą przyznać zażądać do czasu. W lipcu rozpoczynają się żniwa, a od połowy lipca do połowy sierpnia zbiorze będzie magazynowane, co ma dla ewentualnej wojny ogromne znaczenie. Brak alii pomocniczych w wieloletniego lata jeszcze się znowelizuje, gdyż polscy robotnicy sezonowi są nie wypuszczeni za granicę. Mobilizacja w pierwszej połowie lata osiągnęłaaby tyle rak roboczych od żniw, że mogłoby to wywrzeć wielki wpływ na polityczne wojnowe możliwości Niemiec. Nie dość konieczności prowadzenia formownych robót na zachodniej niemieckiej linii fortyfikacji, która jeszcze posiadanie poważne luki wymaga również wielu ludzi. Wedle bieżącego w obiegu obiecania ciągle jeszcze ponad 800 tys. ludzi pracuje w obronie fortyfikacyjnej.”

W latach wojny niemieckiej wojna o pnie, że Niemcy w dalszym ciągu prowadzić będą taktykę zwycięstwa przeciwnika przez utrzymywanie świata w uciśnieniu, napędzając kłopoty, aby w systemie obronnych państw przeciwnych agresji ukazać się jakakolwiek. Z obrwła ujawnienia luki Niemcy przejdą do argumentów słownych.

Główna trudność, jaką w realizowaniu tej metody napotykały Niemcy, jest natury gospodarczej. Dotyczy ona nie tyle nawet wewnętrznych trudności go spożyczych i finansowych Trzeciej Rzeszy, ile wpływa coraz z większego ograniczenia eksportu.

W maju nastąpił koniec starych tran

Kto raz PIWA TCHY skosztuje
Ten stale je ze smakiem pije

Angielska para królewska

DOTARŁA DO PACYFIKU

LONDYN, 30.5 (PAT). Królowa i król przybyli do pałacu w Windsorze nad wybrzeżem Oceanu Spokojnego.

zakład zagraniczny jeszcze przez Austrię i Czechosłowację, a nowe transakcje zawierane są w bardzo małych rozmiarach. Wywołać to musi katastroficznie niebezpieczną gospodarkę. To też Niemcy chcą wyrównać swoje straty handlu

Marsz, Smigły-Rydz zaproszony na manewry do Anglii

Naczelný wódz spotka się z gen. Gamelinem i marsz. Woroszyłowem

LONDYN, 30.5 (tel. wł.). Rząd brytyjski zaprosił Marszałka Śmigły-Rydzę do wzięcia udziału w manewrach armii brytyjskiej, jakie odbędą się we wrześniu.

Z kół dobrze poinformowanych donoszą, że podobne zaproszenie skieruje się do szefa sztabu gen. Gamelina.

Ponieważ oprócz marszałka Śmigłego Rydzę i Gamelina w manewrach armii brytyjskiej weźmie również udział marszałek armii sowieckiej, Woroszyłow, która politycznie służy, że okazja ta zostanie wykorzystana do przeprowadzenia rozmów na temat problemów technicznych i współpracy wojskowej między

zagranicą i Zachodem przez jakąś umiarkowaną zmniejszenie obrotów z państwami bałkańskimi i skandynawskimi, a także próbą rozpaczliwych wysiłków w celu zdobycia rynku południowoamerykańskiego.

dzi sąmi zbrojnymi Wielkiej Brytanii, Francji, Polski i Rosji.

LONDYN, 30.5 (tel. wł.). Z kół dobrane poinformowanych donoszą, że jeszcze przed wrześniem, a mianowicie w najbliższym czasie oczekują w Londynie przybycia Marszałka Śmigłego Rydzę lub ministra wojny gen. Kaspryskiego. Celem tej wizyty byłoby przeprowadzenie rozmów z szefem brytyjskiego sztabu generalnego i przedstawicielami brytyjskich sił zbrojnych. Wszystko jednego z obu wymienionych ma nastąpić natychmiast po odejściu brytyjskiej misji; wojskowej, jaka bawie obecnie w Polsce.

Komisarz Ligi Narodów

POWRÓCIŁ DO GDANSKA

GDANSK 30.5 (PAT). Wysok. Komisarz Ligi Narodów prof. Burchard powrócił do Gdańska.

M. S. Sobieski

W GDYNI

GDYŃA, 30.5 (tel. wł.). Dział rano przybył do swego portu macierzystego — Gdyńi nowy statek polskiej marynarki handlowej M. S. „Sobieski” zbudowany w stoczni angielskiej, przeznaczony do komunikacji na linii Gdynia — Ameryka Południowa.

M. S. „Sobieski” wylądował do portu gdyńskiego pod gółą banderową i stanął obok flagowa naszej marynarki handlowej M. S. „Płudek” przy dwóch kołach morskich.

M. S. „Sobieski” pozostanie w Gdyni do 17 czerwca br. i w tym dniu wyruszy w mazureczną podróż do portów Ameryki Południowej.

Włosi opuszczają

HISZPANIĘ

MADRYT, 30.5 (PAT). Osem włoskich parowców, znajdujących się w Kadyksie, rozpoczęło odprawę masażu wojennego. Wojska włoskie zgromadzone około Kadyksu również rozpoczęły załadunek kadłubów.

Hitler będzie mówił

RZYM, 30.5 (tel. wł.). Kanclerz Hitler, jak donosi „Giornale d'Italia” węgłom pod koniec przyszłego tygodnia wygłosi mowę polityczną, która będzie odpowiadać na ostatnie posunięcia Anglii i Francji.

Wszyscy Czesi będą wywiezieni z Czech

Dzieci odbierze się rodzicom, aby je germanizować w przytułkach niemieckich

PARYŻ, 30.5. Niemcy opracowały już plan bezwzględnej wywłaszczenia Czechów z terytorium Czech: Moraw, Śląsk i w składzie są z dwóch części: wojennej i pokojowej. Na wypadek

wojny Niemcy planują ewakuowanie w ciągu trzech tygodni z terytorium Czech jednego miliona 750 tysięcy młodych zdolnych do pracy (człowiek).

UWAGA!

Już wkrótce otwarcie Wystawy
Polskiego Przemysłu, Handlu i Ziemiośła
Zagłębia Dąbrowskiego

od dn. 3 — VI do 14 — VI — 1939 r.

Całkowite porozumienie

francusko-tureckie

ANKARA, 30.5. Prezydent republiki tureckiej İsmet İnönü wygłosił podczas otwarcia kongresu republikańskiej partii ludowej, której jest przewodniczącym, przemówienie, w którym zakomunikował, że w sprawie Śardakulu osiągnięto zostało zasadnicze porozumienie z Francją. Po całkowitym ujednoliciu tej kwestii odświeżył prezydent narady Francji i Turcji będą związane ze sobą nierozdzielny więzi, a bowiem mają one doniosłe wspólne interesy.

Układ anglosasko-turecki — mówi dalej prezydent — nie jest zawarty przez samą Turcję, ma jedynie na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa państwa partnerom, jak również zabezpieczenie granic tureckich. Turcja przy udziale

wszystkich nacjonalistów spełnia ciężkie na niej obowiązki, na wypadek, gdyby pokój w świecie został naruszony.

Zadolenienie w Anglii

z rozmów z Sowietami

LONDYN, 30.5. W tutejszych kołach dyplomatycznych wyraża się z dużym zadowoleniem o przebiegu i wynikach jednego konferencji, przeprowadzonej w sobotę przez angielskiego ambasadora w Moskwie Średzi (francuskiego charge d'affaires Jean Pajart) z kłamiem Molotowem. Przypuszcza się, że obecnie można już przewidzieć zakończenie rokowań o pakcie anglosasko-francusko-rosyjskim w ciągu kilku dni.

CO ŚWIADCZY MOŁOTOW

MOSKWA, 30.5. Zapowiedzi przemówienia komisarza ludowego spraw zagranicznych Molotowa, na seansu posiedzenia izby parlamentu sowieckiego wyrażona tu jest siła dowodu na rozmowy anglosaskie i rosyjskie pomysł nie bardi daleki, był może Molotow zechce już jakoż złożyć jakieś oświadczenie.

Na czyich usługach jest ten pan?

Nieprzychylny atak francuskiego profesora na Polskę

PARYŻ, 30.5 (tel. wł.). W tygodniku „Le Fleche” redagowanym przez pana Bergery a wychodzącym pod hasłem: „Wywołanie Francji; spój jarmazna kapitał i obecny ingerencja”, ukazał się artykuł prof. F. Challaixa wyszczególniającego w sprawach kolonialnych, pod wie lebnym tytułem „Przez z wojnę o Polskę i Rumunię”. Autor twierdzi, że do wojny prz Francję pp. Chamberlain i Stalin... Jednakże — jak dalej wywodzi prof. Challaix — Francuzi dalecy są od ulagania obcym wpływom i w tym celu nie ma odbyć masowego referendum, by naród francuski mógł głosem jednomyślnym wypowiedzieć się, czy chce na wojnę i bić się za Polskę i Rumunię.

Polska bowiem — zdaniem autora — staje się obecnie takim samym ogniskiem jakim było do niedawna Hiszpania a ostatnio Czechosłowacja. Otóż Francja i Anglia nie były się o Hiszpanię, więc nie powinny też iść się za Polskę, której w dodatku chodzi tylko o to, by mogła utrzymać wszystkie te posiadłości Traktatu Wersalskiego, które nie były wymierzone przeciwko Niemcom. A więc w pierwszym rzędzie chodzi o utrzymanie Gdańska i o „władanie nad wielomilionową mniejszością ukraińską na jej rubieżach”. Podobnie rzecz się ma z Rumunią. Anglia ma tam swoje interesy naftowe, jednak zapomina o tym, że Rumuni — górnicy — wielomilionową mniejszość wywołują w Transylwanii. Wielokapitałowe interesy przesłaniają zasady sprawiedliwości — pisał profesor — publicysta — i „powodują wojnę w imię utrzymania tych przyżytków byłoby poposiadać zbrodnię: gwałtów”.

W dalszym ciągu swych wywodów autor udaje dowódcę, że koncepcja przewidywającego zniszczenia się przez siebie greńcy niemieckiej jest nieuzasadniona, albowiem nie jest wcale dowiedziona — pisze prof. Challaix — że po zwycięstwie przez Niemcy bastion czeskiego, wnieśliśmy przeciwko nim, kanclerz Hitler myśli o nowych zdobyczach; nie jest daleki dostrzeżenie, by Hitler, po odzyskaniu Gdańska i Autokraty przez Pomorze, miał ruszyć z kolei na Francję. Przecież on jedynie zorganizował zbrojną wymuszone gospodarczą, a gdyby nawet postanowił dążyć w kierunku ustanowienia swojej hegemonii politycznej w Wschodniej Europie, to i jeszczeby to nie oznaczało zwycięstwa w Zachodniej Europie... Wywody prof. Challaixa za kwalifikowano we Francji jako występ Dosty z 2. Zaczęły przy tym toczyć, że nawet sama redakcja „Le Fleche” odczytywała się „argumentów” auto-

ra, który żongluje rzekomo zasadami sprawiedliwości i wnieśliśmy przytyczkę jest w istocie ewej podobnie jak pp. Flanet i Deat podziwiał zbrodniczym i krótkowzrocznością, prowadząc w prostej linii do wywołania się obcym agenturam. Fakt publicznego wystąpienia z tego rodzaju wywodami na arenie

publicznej Francji należy raczej ocenić jako jawniejsze anomalie, gdyż objaw wyjątku potwierdza tylko regułę, mianowicie, że przytaczając większość opinii francuskiej jest przeciwna tego rodzaju rozważaniom, zaś panów sermionafów francuskiej możności wyliczyć na palcach zaledwie obu rąk.

Wszystkim bliżnikom, przyjaciółom i znajomym, którzy w dniu śmierci i pogrzebie żony mojej Ireny okazali tyle przyjaźni i współczucia tą drogą najserdeczniejsze składam Bóg zapłać

Rudolf Doutlik

„Wolność” narodowa i kulturalna Czech pod protektorem Rzeczy

PRAGA, 30.5 (PAT). Najstarszy czechosłowacki teatr, t. zw. Teatr Standa z założony w r. 1783 przez hr. Nozickę, przekształcił w początkach nowego sezonu teatralnego pod wyjątkowy sztandar niemiecki. W ten sposób ok. 900 tys. Czechów posiadają będzie tylko 2 reprezentacje czechosłowackie (Teatr Narodowy i Teatr Miejski), a około 100 tys. Niemców równie 2 reprezentacyjne teatry (Teatr Nowy oraz Teatr Stary). Teatr Stary jest obok czechosłowackiego Teatru Narodowego największą czechosłowacką placówką kultury teatralnej stolicy. Niemcy uzasadniają swój krok tym, iż teatr ten należał do nich przez czas dłuższy.

Prasa niemiecka swyma równocześnie uwagę, że Niemcom praskim brak reprezentacyjnego teatru, nie wiadomo dotychczas, które z nich zostanie im oddane do dyspozycji.

SKRAKID DOKUMENTY HISTORYCZNE

PRAGA, 30.5 (PAT). „Die Zeit” organ Heublera, zamierza wydać artykuł, w którym uzasadnia na podstawie dokumentów średniowiecznych niemieckie prawa w Czechach i na Mo-

rawach. „Die Zeit” stwierdza najpierw, że przed nielawnym czasem zostały wywołane w Pradze do druku Rzeszy ważne dokumenty, pochodzące z średniowiecza, ośmiem dokonania rekonstrukcji i zdjęć fotograficznych. Dziennik cytuje następnie kilka ważniejszych „źródeł praw niemieckich w Czechach i na Morawach”, wymieniając na pierwszym miejscu przywilej kr. Sobiesława dla kolonistów niemieckich w Czechach i na Morawach. Dziennik podkreśla, że wszystkie te dokumenty stanowią własność powojennej niemieckiej historii (1).

NIEMIECKI JĘZYK W SŁOWACI JĘZYKIEM URZĘDOWYM

BERLIN, 30.5 (PAT). Partycję „Hann burger Tagblatt” donosi z Bratisławy, że Niemcy w Słowacji żądają zaprowadzenia języka niemieckiego w piśmie i mowie w słowackiej służbie państwowej oraz ustanowienia niemieckich notariatu na tychże terenach. Ponadto żądają oni uregulowania kwestii, dotyczących w sferze zainteresowań niemieckiej grupy ludnościowej.

Niemieckie gadanie... czyli statystyka

Liczba Niemców na Węgrzech „rośnie” w szybkim tempie

BUDAPEST, 30.5 (PAT). Zbliżone do wiarygodności „Pester Lloyd”, „Uj Magyarorszag” przytacza jednostronnie artykuły pt. „Legenda o 750.000 Niemców na Węgrzech, w których jeden z wybitnych węgierskich specjalistów statystycznych dr Kovacs występuje przeciwko bezpodstawnemu insynuowaniu propagandy o niemieckiej, która stara się w ten sposób wywołać w Niemczech żyć 750.000 Niemców, podczas gdy ostatnio spisy ludności wykazały ich tylko ponad 470.000. Dziennik pisał, że jeżeli propaganda niemiecka w dalszym ciągu w takim tempie będzie zwielała ilość Niemców na Węgrzech, jak to użyczyła dotychczas, cyfra ta w najbliższym miesiącu może się podwoić, a niemieckiej przemocowej miłośni Autor artykułu tłumacząc stały ubytek Niemców na Węgrzech, powołuje się na przykład mniejszości polskiej w Niemczech, która według statystyk niemieckich zmniejsza swą liczebność w dużej gwałtowności.

szty sposób, niż to daje się o Niemcom na Węgrzech. Mimo to, kołczy sięmiennik nie mamy zamiaru zwracać zapytaniej niołej Rzeszy fałszerstwa statystycznego dla przypuszczalnej przynależności asymilacji, że przyjmujemy ten fakt do wiadomości. Sikoro jednak tak czynimy, Songammy się tej samej lojalności do Rzeszy.

Niemcy w Jugosławii PODNOŻĄ GŁOWE

RIAZOGROD, 30.5 (tel. wł.). W Warszawie odbył się wczoraj kongres mniejszości niemieckiej w Jugosławii, w którym wzięło udział przeszło 25.000 uczestników. Zgromadzenie przedmawiała, jak i transkrypcja, która, niosiona w pocho dzie, była pełna niemieckiego tupotu buty germanizacji.

Wobec katastrofalnego braku rąk roboczych PRZEKRYWANE ROBOTNIKÓW ROLNYCH W NIEMCZECH

BERLIN, 30.5. Należący inspektor pracy dla Hasy województwa, mowa którego robotnicy rolni mają prawo wyprowadzić swą pracę tylko raz w roku a mianowicie 31 stycznia, z dwumiesięcznym wyprzedzeniem. Pracownicy rolni w roku poprzedzającym rok planu robotników rolnych wyznaczonego nagrodzenia do przewidzianego tacy. Pozostali robotnicy, którzy zmienili miejsca pracy, nie mogą otrzymać w ten sposób wypłaty go wynagrodzenia do roku, jakie miało wypłacone.

Przedstawia to ma na celu zahamowanie umiarkowanego niemieckiego plag, ciągnąc zamiast niemieckich pracy robotników rolnych i odkupianych ich przez pracodawców. Wypadek jednak należy, czy wobec katastrofalnego braku rąk do pracy na wsi jakieś są ono skuteczne.

Bilans japońskich zysków I CHINEŃSKI STRAT

TOKIO, 30.5. Japońskie w okresie III kwartału z 1939 wyrosło 2.800.000 jena, w tym milion złotych.

Straty terytorialne Chin, według drógi japońskich wyniosły 1.600.000 km kw, a więc 60 proc. powierzchni wielkości Chin, a 16 proc. Chin i promieniu przeliczonym.

Japońskie nie dotąd całkowicie 7 prowincji: Chajchaj, Chajchaj, Suoyun, Hupch, Szantung, Szien, Kiangsu i Anhwei, Kiangsu ma w prowincji Honan, Szek ang, Czek i Kwantung.

Terytorium chińskie zajęte przez wojsko japońskie jest 3 razy większe od całego obszaru Japonii.

Zobowiązuje Japonię wycofać 12.000 km kw. rezerwy maszynowych 4000 dział, 800 czołgów, 2.300 wagonów i lokomotyw.

Straty japońskie w zabytkach obliczono na 80.000 tys.

Hacha, Chvalkovsky i Syrov OTRYMALI WYROKI AMERICI

PRAG, 30.5. R. porok Czechosłowacji w Moskwie Berlingera w przesłuchaniu wyłożonym przez emigrantażant mek m. w Paryżu ukazał się Hache i Chvalkovsky, że na pis niegdy sądzić republiki Niemcom.

Według wiadomości z Prag, Hacha, Chvalkovsky i Syrov otrzymali były z wyrokiem śmierci, podważa przez tajny komitet rewolucyjny.

300 osób rannych W KATASTROFIE KOLEJOWEJ

SINGAPORE, 30.5 (PAT). Pożegaliśmy Duala — Lumpur wykończył się w pobliżu miejscowości Gemas o 200 km na północ od Singapora. Jeden z kolejarzy został zabity, a 800 pasażerów obrażono rany.

Plenarne obrady Sejmu Na warsztacie prac—projekty ustaw

WARSAWA, 30.5 (Tel. wł.). Dział po polsku odbyły się plenarne posiedzenia Sejmu. Na walnym obrad mianowicie Makowski z wizytacją, że, p. premier nadał odpowiedni na interpretację polski m. ja. Dąbrowski w sprawie przepisów służbowych w sprawie Funduszu Pracy, Klimosiewicz w sprawie szkoleń na kolejach dla pracowników robotników rolnych, Komarowski w sprawie robotników rolnych polskich emigrantów, zatrudnionych na terenie w m. Gdańsku, Rudnicki w sprawie polski i przez polski asystentów Polakich i włoskich oraz umocniła drugiego dnia Techników, Filipowicz w sprawie wypłaty asystentów asystentów w dotychczas 10 mln, w budżecie państwa w r. 1939-40. Józefa Mielniczaka w sprawie niezapłaconych reparyacji, dostarczonych przez dystrykt firmy „Vacuum Oil Company” wobec personelu burowego, cezarów polski i włoskich w sprawie żądać lokacji.

W pierwszym czytaniu odczytano do komisji rządowej projekty ustaw o stałym wojennym, o odpowiednich karnych w przypadkach zniszczenia do nieprzyjaciela, że po granicy państwa, w przeciwnym razie mocy obowiązującej ustawy w przedmiocie umian i warunków, przyznanych podczas służby wojennej, o rozciągnięciu na śląsk Związkuł ustawy o opłatach od publicznych zabaw, konkursów i widowisk na rzecz Państwa, Cieszanego Kierownika o rozciągnięciu na woj. śląskie rozporządzenia Prezydenta R. P. o popieraniu elektryfikacji.

Pos. Cieszanek referował projekty ustawy o ratyfikacji układu pokojowego między Polską a Francją. Ustawę ratyfikacyjną przyjęła w drugim i trzecim czytaniu.

Pos. Alfred Mielniczek odczytał referację projektu ustawy o uregulowaniu stanu prawnego majątków kościoła prawosławnego na obszarze Białostai Polskiej.

Bójka o kościół

WARSAWA, 30.5 (PAT). Dnia 28 maja, w ul. Książki na pow. dostrzeżenie go wyjechał bójka między miejscową ludnością na ul. walki o kościół. W wyniku tej bójki zostały rannymi 2 osoby. Dla zapobieżenia dalszym ekscesom został wzmocniony miejscowy posterunek policji państwowej.

Pożar synagogi

W MOR. OSTRAWIE

MOR. OSTRAWA, 30.5 (PAT). W nocy z dnia 28 na 29 bm, spłonęła synagoga żydowska w Morawskiej Ostrawie Witkowskich. Wewnątrz urządziła synagoga uległa zupełnemu zniszczeniu. Przyczyną pożaru policja dotychczas nie stwierdza.

Autokar runął do wąwozu 29 pasażerów rannych

SAINT ETIENNE, 30.5 (PAT). Autokar, ujeżdżony przez jadące z tyłu auto runął do wąwozu z wysokości 60 metrów. 29 pasażerów autokaru obrażono rannymi lub ciężkimi ranami.

Przyczyna katastrofy wadziła się wozu

Gestapo wezwało Amerykanina do natychmiastowego opuszczenia granic protektoratu.

